

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Ivo Pospíšila, soudce JUDr. Josefa Baxy a soudkyně Mgr. Sylvie Šiškeové v právní věci žalobce: **Ing. M. K.**, zastoupen JUDr. Ilonou Chladovou, advokátkou se sídlem Hostinského 4, Brno, proti žalovanému: **Městský úřad Uherské Hradiště**, se sídlem Masarykovo náměstí 19, Uherské Hradiště, o žalobě na vyslovení nicotnosti rozhodnutí žalovaného ze dne 31. 8. 2010, zn. SO/76971/09/16447/2009/Bu/UR 40, a ze dne 17. 1. 2011, zn. MUUH-SO/3529/2011/17170/2010/Bu/R 12, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 28. 7. 2021, č. j. 29 A 213/2019 - 136,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává.**

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalobce nabyt darováním pozemky parc. č. X/A a parc. č. X/B v katastrálním území B. u U. H.. Vlastnické právo k uvedeným pozemkům bylo zapsáno do katastru nemovitostí ke dni 10. 11. 2016. Dárkyní byla Ing. A. K., která se vlastníci uvedených pozemků stala na základě usnesení o dědictví ze dne 27. 10. 2016, č. j. 21 D 1223/2016 - 33, coby vypravitelka pohřbu po své tetě M. B., zemřelé dne X. Žalovaný vydal dne 31. 8. 2010 rozhodnutí zn. SO/76971/09/16447/2009/Bu/UR 40, o umístění stavby „R 55, stavba 5507 Babice – Staré Město“, jehož platnost byla prodloužena rozhodnutím ze dne 17. 1. 2011, zn. MUUH-SO/3529/2011/17170/2010/Bu/R 12. Žalovaný považoval za účastníka řízení JUDr. J. B., který byl zapsán v katastru nemovitostí jako vlastník výše uvedených pozemků a který ovšem zemřel již dne X.

[2] Žalobce se o již proběhnuvším územním řízení dozvěděl na základě uvědomění o zahájení vyvlastňovacího řízení a výzvy vyvlastňovanému ze dne 17. 9. 2019, č. j. MUUH-SŽP/73266/2019/No/V.

[3] Žalobce následně zaslal Krajskému úřadu Zlínského kraje návrh na prohlášení nicotnosti územního rozhodnutí a navazujícího rozhodnutí o prodloužení jeho platnosti. Krajský úřad ve sdělení ze dne 13. 11. 2019, č. j. KUZL 74205/2019, konstatoval, že neshledal důvody pro prohlášení nicotnosti. Žalobce také podal proti územnímu rozhodnutí a rozhodnutí o prodloužení jeho platnosti odvolání. V něm uvedl, že JUDr. J. B. nemohl být účastníkem územního řízení, neboť v době rozhodování již nežil. Žalobce tak dovodil, že jako současný vlastník pozemků nemohl využít práva podat odvolání či dalších souvisejících práv účastníka řízení a byl jako právní nástupce JUDr. J. B. na svých právech zkrácen. V souvislosti s těmito rozhodnutími je žalobce omezen ve výkonu vlastnického práva k uvedeným pozemkům. Odvolání však Krajský úřad Zlínského kraje rozhodnutím ze dne 18. 11. 2019, č. j. KUZL 74414/2019, jako nepřipustné zamítl.

[4] Rozhodnutí žalovaného o umístění stavby a rozhodnutí o prodloužení jeho platnosti žalobce napadl žalobou u Krajského soudu v Brně (dále jen „krajský soud“), přičemž žaloba původně směřovala také proti rozhodnutí Krajského úřadu Zlínského kraje o odvolání žalobce. Žalobce však rozsah přezkumu sám zúžil doplněním žaloby ze dne 16. 12. 2019 (č. l. 70 spisu krajského soudu), v němž výslovně uvedl, že upřesňuje žalované subjekty a za žalovaného nadále považuje pouze Městský úřad Uherské Hradiště, a současně, že napadá pouze rozhodnutí tohoto správního orgánu.

[5] Krajský soud následně žalobu odmítl. Hlavní námitka žalobce spočívala v údajné nicotnosti rozhodnutí, neboť jestliže byl účastníkem územního řízení JUDr. J. B., pak to znamená, že žalovaný považoval za účastníka řízení zemřelou osobu. Žalobce dovozuje, že je jako současný vlastník pozemků dotčen územními rozhodnutími, neboť v jejich důsledku vůči němu bylo zahájeno vyvlastňovací řízení, jehož předmětem je zřízení věcného břemene na pozemku par. č. 1050/78. Krajský soud v napadeném usnesení dospěl k závěru, že žalobce nebyl a ani nemohl být účastníkem územního řízení. Tohoto řízení se mohla účastnit pouze právní předchůdkyně žalobce, a to z pozice tzv. opomenutého účastníka. Jako opomenutá účastnice mohla podat odvolání a poté by bylo možné uvažovat o splnění podmínky vyčerpání řádných opravných prostředků, která je nezbytná pro přípustnost správní žaloby. Současně soud upozornil, že opomenutí účastníka řízení nezpůsobuje nicotnost rozhodnutí, neboť tato kategorie zahrnuje ty nejzávažnější a nenapravitelné vady správních rozhodnutí.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[6] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) napadl usnesení krajského soudu kasační stížností, a to z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Namítl, že krajský soud nesprávně vyhodnotil běh lhůty pro podání opravných prostředků právní předchůdkyní stěžovatele. Jeho právní předchůdkyně o napadeném rozhodnutí nevěděla a ani později se dozvědět nemohla. Naopak se o něm dozvěděl až stěžovatel, a to v době zahájení vyvlastňovacího řízení. Právní předchůdkyně stěžovatele nemohla být opomenutou účastnicí, neboť v době vydání rozhodnutí domnělý účastník řízení (JUDr. B.) již nežil. V žalobě stěžovatel poukazyval na to, že JUDr. B. měl být ustanoven opatrovník, s čímž se však krajský soud nevypořádal. Krajský soud tedy podle stěžovatele neměl žalobu odmítnout s odůvodněním, že jeho právní předchůdkyně nevyčerpala řádné opravné prostředky jako opomenutá účastnice řízení. Stěžovatel má za to, že jeho práva jsou přímo dotčena, neboť na základě územního rozhodnutí o umístění stavby je nyní vedeno vyvlastňovací řízení.

pokračování

[7] Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[8] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil splnění zákonných podmínek řízení o kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná. Poté přezkoumal důvodnost kasační stížnosti v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s. v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a dospěl k závěru, že **není důvodná**.

[9] Především je třeba konstatovat, jak správně upozornil krajský soud, že nicotnost je specifickým typem vady správního rozhodnutí. Nicotné je takové rozhodnutí, které je stíženo nejzávažnějšími a nezhojitelnými vadami. Takové rozhodnutí není schopno vyvolat právní účinky, na rozdíl od rozhodnutí, které trpí „běžnou“ nezákonností (usnesení rozšířeného senátu ze dne 12. 3. 2013, č. j. 7 As 100/2010 - 65, č. 2837/2013 Sb. NSS). Opomenutí účastníka správního řízení však lze považovat za vadu, kterou je možné zhojit cestou řádného opravného prostředku (odvolání).

[10] Krajský soud v napadeném usnesení také přílehavě poukázal na skutečnost, že stěžovatel byl povinen vyčerpat řádné opravné prostředky. Tuto podmínku stěžovatel splnil, neboť dne 9. 10. 2019 podal odvolání, v němž tvrdil, že mu náleží postavení opomenutého účastníka (č. l. 71 spisu krajského soudu). O tomto odvolání následně rozhodl Krajský úřad Zlínského kraje rozhodnutím ze dne 18. 11. 2019, č. j. KUZL 74414/2019, a jako nepřipustné odvolání zamítl. Právě proti tomuto rozhodnutí ostatně původně směřovala stěžovatelova žaloba, jejíž rozsah však sám stěžovatel výslovně zúžil v podání ze dne 16. 12. 2019. Krajskému soudu tak nezbylo, než vyjít z toho, že se stěžovatel domáhá vyslovení nicotnosti rozhodnutí žalovaného coby správního orgánu prvního stupně, a proto správně poukázal na skutečnost, že pokud rozhodnutí o odvolání nenapadl stěžovatel žalobou, nesplnil podmínku vyčerpání řádných opravných prostředků [§ 68 písm. a) s. ř. s.].

[11] Pokud právní předchůdkyně stěžovatele o vydaném územním rozhodnutí nevěděla, nemohla tvrdit, že je opomenutou účastnicí (byť jí jako dědička uvedených pozemků být měla), a nemohla tedy jako opomenutá účastnice řízení podat odvolání. Stěžovatel tedy objektivně ani nemohl vstoupit do jejího procesního postavení. V tomto ohledu je třeba korigovat závěry krajského soudu o tom, že právní předchůdkyně stěžovatele měla vyčerpat řádné opravné prostředky. Pouze na okraj lze uvést, že mezi právní mocí usnesení o dědictví, podle něhož nabyla vlastnické právo k pozemkům právní předchůdkyně stěžovatele a darováním pozemků stěžovateli uběhla pouze doba jednoho týdne. Požadavek, podle něhož měla stěžovatelova právní předchůdkyně vyčerpat řádné opravné prostředky proti rozhodnutí, o jehož existenci nevěděla, se tak kasačnímu soudu jeví jako nepřiměřený s ohledem na okolnosti celého případu. Nejvyšší správní soud se však k otázce, komu by bývalo náleželo postavení opomenutého účastníka řízení, nemůže dále vyjadřovat, neboť stěžovatel již v řízení před krajským soudem vyloučil rozhodnutí Krajského úřadu Zlínského kraje o odvolání z rozsahu soudního přezkumu. Stručně řečeno, stěžovatel se o možnost soudní ochrany připravil sám tím, že původně podanou žalobu zúžil toliko na vyslovení nicotnosti územních rozhodnutí. Kasační soud se shoduje s hodnocením krajského soudu, že taková žaloba je nepřipustná.

[12] Pokud jde o namítanou nepřezkoumatelnost spočívající v opomenutí námítky ustanovení opatrovníka JUDr. J. B., lze konstatovat, že krajský soud se s touto námitkou skutečně nevypořádal. Tato námitka je však mimoběžná s předmětem řízení, neboť směřovala proti závěrům Krajského úřadu Zlínského kraje, který je vyslovil ve sdělení ze dne 13. 11. 2019, č. j. KUZL 74205/2019, o nezahájení řízení o prohlášení nicotnosti. Tytéž úvahy následně uvedl v rozhodnutí o odvolání ze dne 18. 11. 2019, které však nebylo předmětem řízení o žalobě

před krajským soudem, neboť stěžovatel vyjádřil zjevnou vůli pokračovat v řízení vedeném proti žalovanému a jeho prvostupňovým rozhodnutím. Tato námitka tedy není důvodná.

IV. Závěr a náklady řízení

[13] Na základě výše uvedeného dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a s ohledem na to ji podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

[14] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 větu první ve spojení s § 120 s. ř. s. Podle tohoto ustanovení, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatel v řízení úspěch neměl, a proto mu nevzniklo právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, který byl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, pak soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť mu nevznikly žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 24. února 2022

JUDr. Ivo Pospíšil
předseda senátu